Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia)

13 decembrie 2016*

„Politica externă și de securitate comună — Măsuri restrictive împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii — Regulamentul (CE) nr. 881/2002 — Înghețarea fondurilor și a resurselor economice ale unei persoane incluse într-o listă stabilită de un organ al Organizației Națiunilor Unite — Includerea numelui persoanei respective în lista care figurează în anexa I la Regulamentul nr. 881/2002 — Acțiune în anulare — Termen rezonabil — Obligația de a verifica și de a justifica temeinicia motivelor invocate — Control jurisdicțional”

În cauza T-248/13,

Mohammed Al-Ghabra, cu domiciliul în Londra (Regatul Unit), reprezentat de E. Grieves, barrister, și de J. Carey, solicitor,

reclamant,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată inițial de M. Konstantinidis, de T. Scharf și de F. Erlbacher, ulterior de M. Konstantinidis și de F. Erlbacher, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat inițial de S. Behzadi-Spencer și de V. Kaye, ulterior de V. Kaye, ulterior de S. Brandon și în sfârșit de C. Crane, în calitate de agenți, asistați de T. Eicke, QC,

și de

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de J.-P. Hix și de E. Finnegan, în calitate de agenți,

intervenienți,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE prin care se solicită anularea, pe de o parte, a Regulamentului (CE) nr. 14/2007 al Comisiei din 10 ianuarie 2007 de modificare pentru a 74-a oară a Regulamentului (CE) nr. 881/2002 al Consiliului de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 467/2001 al Consiliului (JO 2007, L 6, p. 6), în măsura în care îl privește pe reclamant și, pe de altă parte, a deciziei Ares (2013) 188023 a Comisiei din 6 martie 2013, prin care se confirmă menținerea numelui reclamantului pe lista persoanelor și a

* Limba de procedură: engleza.

entităților cărora li se aplică dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 881/2002 al Consiliului din 27 mai 2002 de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 467/2001 al Consiliului de interzicere a exportului anumitor mărfuri și servicii către Afganistan, de întărire a interdicției de zbor și de extindere a înghețării fondurilor și a altor resurse financiare în ceea ce-i privește pe talibanii din Afganistan (JO 2002, L 139, p. 9, Ediție specială, 18/vol. 1, p. 189),

TRIBUNALUL (Camera a treia),

compus din domnul S. Papasavvas, președinte, și domnii E. Bieliūnas și I. S. Forrester (raportor), judecători,

grefier: doamna S. Spyropoulos, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 17 februarie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre [1]

Istoricul cauzei

1 La 12 decembrie 2006, numele reclamantului, domnul Mohammed Al-Ghabra, a fost adăugat, la cererea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe lista întocmită de Comitetul pentru sancțiuni instituit prin Rezoluția 1267 (1999) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite din 15 octombrie 1999 cu privire la situația din Afganistan (denumite în continuare „Comitetul pentru sancțiuni” și, respectiv, „lista Comitetului pentru sancțiuni”), ca persoană care are legătură cu organizația Al-Qaida.

2 Prin Regulamentul (CE) nr. 14/2007 al Comisiei din 10 ianuarie 2007 de modificare pentru a 74-a oară a Regulamentului (CE) nr. 881/2002 al Consiliului de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 467/2001 al Consiliului (JO 2007, L 6, p. 6, denumit în continuare „regulamentul atacat”), numele domnului Al-Ghabra a fost adăugat, din acel moment, pe lista persoanelor și a entităților ale căror fonduri și alte resurse economice trebuie înghețate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 881/2002 al Consiliului din 27 mai 2002 de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 467/2001 al Consiliului de interzicere a exportului anumitor mărfuri și servicii către Afganistan, de întărire a interdicției de zbor și de extindere a înghețării fondurilor și a altor resurse financiare în ceea ce-i privește pe talibanii din Afganistan (JO 2002, L 139, p. 9, Ediție specială, 18/vol. 1, p. 189) (denumită în continuare „lista în litigiu”).

3 Prin scrisoarea din 12 iunie 2007, Ministerul Afacerilor Externe și al Commonwealth-ului al Regatului Unit (United Kingdom Foreign and Commonwealth Office, denumit în continuare „FCO”) l-a informat pe reclamant că Regatul Unit solicitase includerea numelui său în lista Comitetului pentru sancțiuni. Pe de altă parte, FCO i-a furnizat reclamantului o „copie a părții din rezumatul motivelor care poate fi

1 — Sunt redate numai punctele din prezenta hotărâre a căror publicare este considerată utilă de către Tribunal.

divulgată” și care a motivat acea cerere, adăugând că, „din rațiuni de securitate națională și ținând seama de caracterul sensibil al informațiilor, divulgarea întregului rezumat [al motivelor] ar fi contrară interesului general”.

4 Prin scrisoarea din 13 februarie 2009, reclamantul s-a adresat Comisiei Comunităților Europene pentru a solicita reexaminarea înscrierii numelui său pe lista în litigiu și pentru a contesta legalitatea acesteia, în lumina Hotărârii din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia (C-402/05 P și C-415/05 P, denumită în continuare „Hotărârea Kadi I”, EU:C:2008:461).

5 Prin scrisoarea din 8 mai 2009, Comisia i-a precizat reclamantului că nu dispunea de expunerea de motive care a determinat includerea numelui său în lista Comitetului pentru sancțiuni (denumită în continuare „expunerea de motive”) și a adăugat că i-o va transmite imediat după comunicarea acesteia de către comitetul menționat.

6 Prin scrisoarea din 10 mai 2010, Comisia i-a notificat reclamantului expunerea de motive, astfel cum a fost comunicată de Comitetul pentru sancțiuni și care avea următorul cuprins:

„Mohammed Al-Ghabra […] a fost inclus [în lista Comitetului pentru sancțiuni] la 12 decembrie 2006, în temeiul alineatelor (1) și (2) din Rezoluția 1617 (2005) [a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite], ca asociat al Al-Qaida, al lui Osama ben Laden sau al talibanilor, pentru «participarea la finanțarea, la organizarea, la facilitarea, la pregătirea sau la săvârșirea unor acte sau a unor activități comise de, cu, în numele sau în sprijinul Al-Qaida și al Harakat ul-Mujahidin (HuM), în numele acestora, în contul lor sau pentru a le susține», precum și pentru activitățile sale de «recrutare în contul acestora».

Informații suplimentare

Mohammed Al-Ghabra a avut contacte regulate cu înalți responsabili din cadrul Al-Qaida. În anul 2002, domnul Al-Ghabra l-a întâlnit pe directorul de operațiuni al Al-Qaida, Faraj Al-Libi.

Domnul Al-Ghabra a jucat un rol central în radicalizarea tinerilor musulmani din Regatul Unit, atât prin contact direct, cât și prin distribuirea de conținut cu caracter extremist. După radicalizarea acestor persoane, le-a atras de partea cauzei Al-Qaida și deseori le-a înlesnit deplasările și, datorită unei rețele extinse de contacte, a făcut astfel încât să se poată alătura taberelor de antrenament ale Al-Qaida. Ulterior, unele dintre aceste persoane au luat parte la organizarea, din Regatul Unit, a unor atentate teroriste în străinătate.

De asemenea, domnul Al-Ghabra a acordat sprijin material și logistic Al-Qaida și altor organizații, dintre care unele acordă Al-Qaida, la rândul lor, sprijin logistic. El a organizat deplasări în Pakistan pentru a le permite recruților să întâlnească înalți responsabili ai Al-Qaida și să urmeze un antrenament terorist specific. Mai multe dintre aceste persoane au revenit în Regatul Unit pentru a desfășura activități clandestine în contul Al-Qaida. În plus, domnul Al-Ghabra și-a oferit ajutorul direct unor persoane implicate în activități teroriste, în Regatul Unit și în afara acestuia, furnizându-le un sprijin financiar, logistic și material. De asemenea, el a facilitat călătoria spre Irak a unor persoane stabilite în Regatul Unit, pentru ca acestea să poată lupta și susține alți combatanți.

Domnul Al-Ghabra a avut legături strânse cu Harakat ul-Mujahidin/HuM […] și a urmat un antrenament terorist într-o tabără a HuM. HuM l-a trimis pe domnul Al-Ghabra în Regatul Unit pentru ca acesta să strângă fonduri în contul său.

[…]”

7 Reclamantul i-a adresat Comisiei, ca răspuns, prin scrisoarea din 8 iulie 2010, observațiile sale în sensul respingerii alegațiilor făcute în privința sa în expunerea de motive și al solicitării comunicării probelor care se presupune că le-ar susține.

8 Prin scrisoarea din 10 septembrie 2010, Comisia a confirmat primirea acestei corespondențe și l-a anunțat pe reclamant că va reexamina includerea numelui său în lista în litigiu. În plus, i-a comunicat că, în temeiul Rezoluției 1904 (2009) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, el avea posibilitatea de a-i adresa mediatorului Organizației Națiunilor Unite o cerere de radiere de pe lista Comitetului pentru sancțiuni.

9 Prin scrisoarea din 18 ianuarie 2011, Comisia a transmis Comitetului pentru sancțiuni observațiile reclamantului din 8 iulie 2010 și i-a cerut informații suplimentare cu privire la motivele includerii numelui reclamantului în lista comitetului menționat.

10 Prin scrisoarea din 22 martie 2011, reclamantul s-a adresat din nou Comisiei.

11 Prin scrisoarea din 3 mai 2011, Comisia i-a precizat reclamantului că începuse reexaminarea includerii numelui său în lista în litigiu și l-a prevenit că această reexaminare va mai dura probabil mai multe luni, dat fiind că ea aștepta în continuare răspunsuri la cererile sale de precizări. În aceeași scrisoare, Comisia i-a sugerat din nou reclamantului să adreseze o cerere de radiere mediatorului Organizației Națiunilor Unite.

12 Prin scrisoarea din 28 iunie 2011, reclamantul a răspuns Comisiei, arătând că întârzierea în examinarea cauzei și în adoptarea unei decizii finale era inacceptabilă, ținând seama de atingerile aduse vieții sale private. El a cerut de asemenea o explicație cu privire la această întârziere.

13 Prin scrisoarea din 26 august 2011, Comitetul pentru sancțiuni a comunicat Comisiei informații suplimentare cu privire la motivele includerii numelui reclamantului în lista comitetului menționat.

14 Prin scrisoarea din 19 octombrie 2011, Comisia i-a indicat reclamantului că reexaminarea includerii numelui său în lista în litigiu era încă în curs. Ea a arătat de asemenea că Comitetul pentru sancțiuni îi furnizase recent informații suplimentare „mai specifice” în legătură cu expunerea de motive (denumite în continuare „prima completare a motivelor”), mai precis următoarele:

„Mohammed Al-Ghabra este un extremist important, stabilit în Regatul Unit, asociat cu un număr semnificativ de extremiști. Domnul Al-Ghabra este de mult timp în contact regulat cu înalți responsabili ai Al-Qaida stabiliți în Pakistan. În anul 2002, el l-a întâlnit pe directorul de operațiuni al Al-Qaida, Faraj Al-Libi, un înalt comandant al Al-Qaida care a fost arestat de autoritățile pakistaneze în anul 2005 și care este în prezent deținut în Statele Unite. Domnul Al-Ghabra a locuit la domiciliul domnului Al-Libi timp de o săptămână. De asemenea, domnul Al-Ghabra a fost în contact regulat cu numeroși extremiști stabiliți în Regatul Unit și a luat parte la radicalizarea unor indivizi stabiliți în Regatul Unit prin distribuirea de conținut extremist.

Domnul Al-Ghabra a menținut legături strânse cu grupul militant Cachemire Harakat Ul Mujahidin (HuM). Se crede că domnul Al-Ghabra a urmat un antrenament pentru djihad într-o tabără de antrenament a HuM din Aza, în Cașmir, în anul 2002. În timpul șederii sale în această tabără, domnul Al-Ghabra a învățat să folosească puști de asalt AK-47 și pistoale. De asemenea, se crede că avea intenția de a lupta în Cașmir, dar că a fost împiedicat de HuM, care avea nevoie de persoane care să se întoarcă în Regatul Unit pentru a strânge fonduri acolo. Cu ocazia șederii sale în Pakistan, domnul Al-Ghabra l-a întâlnit de asemenea pe Haroon Rashid Aswat, care a fost arestat ulterior și expulzat în Regatul Unit pentru că s-a implicat în activități legate de terorism. Domnul Aswat este în prezent în detenție în Regatul Unit, unde își așteaptă extrădarea în Statele Unite pentru fapte de terorism. Deși activele sale sunt înghețate, domnul Al-Ghabra rămâne în contact cu extremiști și continuă să desfășoare activități extremiste.

Începând din luna decembrie 2009, domnul Al-Ghabra pregătea atentate teroriste împotriva unor întreprinderi stabilite în Regatul Unit, însă i-au lipsit resursele necesare pentru a le pune în practică.

[…]"

15 În aceeași scrisoare, Comisia a precizat că informațiile respective îi erau comunicate reclamantului pentru ca acesta să își poată exprima punctul de vedere înainte de adoptarea unei decizii de reexaminare și că putea face aceasta până la 11 noiembrie 2011.

16 Prin scrisoarea din 10 noiembrie 2011, reclamantul a răspuns Comisiei pentru a respinge noile informații reținute împotriva sa în prima completare a motivelor, pe care le-a considerat, în cea mai mare parte, „asemănătoare celor menționate în expunerea de motive", și pentru a solicita precizări, precum și comunicarea probelor care se presupune că le-ar susține.

17 Prin scrisoarea din 17 mai 2012, Comitetul pentru sancțiuni a comunicat Comisiei noi informații suplimentare cu privire la motivele includerii numelui reclamantului în lista comitetului menționat.

18 Prin scrisoarea din 29 mai 2012, Comisia i-a precizat reclamantului că reexaminarea includerii numelui său în lista în litigiu era încă în curs. Ea a arătat de asemenea că Comitetul pentru sancțiuni îi furnizase recent noi informații suplimentare „mai specifice" în legătură cu expunerea de motive (denumite în continuare „a doua completare a motivelor"), mai precis următoarele:

„În luna august 2006, domnul Al-Ghabra a primit un anumit număr de obiecte, printre care și filmări video de glorificare a martiriului, de la un individ a cărui identitate a fost făcută anonimă de instanța din Regatul Unit prin inițialele AY, în vederea transmiterii lor către extremiști ai Al-Qaida din Pakistan. Aceste filmări video cu martiri au fost înregistrate de indivizi care făceau parte dintr-o rețea de extremiști stabiliți în Regatul Unit, care pregăteau atacuri multiple împotriva unor aeronave comerciale cu decolare din Regatul Unit. Aceste fapte au urmat unei serii de întâlniri între cei doi indivizi în Africa de Sud, în aprilie/mai 2006, despre care se crede că aveau ca scop abordarea unor aspecte legate de extremismul islamist.

AY a fost arestat și acuzat de conspirație în vederea unui asasinat și de pregătirea unor acte de terorism, însă a fost achitat la finalul procesului său, în timp ce alți membri ai rețelei au fost declarați vinovați și condamnați la pedepse cu închisoarea pentru o serie de infracțiuni, printre care conspirația în vederea unor asasinate, conspirația în vederea unor atentate cu bombă și pregătirea unor acte de terorism.

În urma achitării sale, AY a fost supus unor măsuri restrictive impuse printr-o ordonanță de control judiciar [«control order»] și rămâne supus unor măsuri antiteroriste impuse de ministrul de interne din Regatul Unit în temeiul Terrorism Prevention and Investigation Measures Act 2011 [Legea din 2011 privind prevenirea terorismului și măsurile de investigare], având în vedere că există motive rezonabile pentru a se considera că a participat la activități legate de terorism și că aceste măsuri sunt necesare pentru a-l împiedica să desfășoare din nou aceste activități."

19 În aceeași scrisoare, Comisia a precizat că informațiile respective îi erau comunicate reclamantului pentru ca acesta să își poată exprima punctul de vedere înainte de adoptarea unei decizii de reexaminare și că putea face aceasta până la 15 iunie 2012.

20 Prin scrisorile din 20 iunie 2012 și din 10 iulie 2012, reclamantul a răspuns Comisiei pentru a respinge noile informații reținute împotriva sa în a doua completare a motivelor, subliniind, printre altele, că acestea erau lipsite de forță probantă. El i-a solicitat de asemenea Comisiei să își finalizeze reexaminarea, având în vedere întârzierile semnificative.

21 Prin decizia Ares (2013) 188023 din 6 martie 2013, notificată avocaților reclamantului la 11 martie 2013 (denumită în continuare „decizia atacată”), Comisia a hotărât, în urma reexaminării, să mențină numele reclamantului pe lista în litigiu.

22 Comisia a precizat, la punctul 5 din decizia atacată, că informațiile cuprinse în expunerea de motive, precum și în prima și în a doua completare ale motivelor constituiau „totalitatea motivelor” acestei decizii.

23 Pe de altă parte, Comisia a precizat, la punctul 7 din decizia atacată, că, „după ce a luat în considerare observații[le] [reclamantului], a consultat Comitetul pentru sancțiuni și a avut în vedere obiectivele înghețării fondurilor și a resurselor economice în temeiul Regulamentului nr. 881/2002, [ea] își menținea opinia că includere[a] [numelui său în lista în litigiu era] justificată”. În această privință, ea a precizat că, „în special, în observații[le] [sale], [reclamantul] nu furnizase motive pentru a se stabili că alegațiile reținute împotriva [sa] nu ar fi adevărate și nici măcar vreo informație în susținerea negărilor [sale]”.

24 Comisia a mai arătat, la punctul 9 din decizia atacată, că criteriul pe care îl aplicase în ceea ce privește sarcina probei era cel formulat de Grupul de Acțiune Financiară (GAFI) în nota interpretativă a recomandării sale speciale III privind finanțarea terorismului, și anume acela potrivit căruia „includerea [numelui unui individ în lista în litigiu] ar trebui să fie întemeiată pe o bază sau pe motive rezonabile pentru a suspecta sau pentru a crede că individul […] este un terorist sau că finanțează terorismul sau o organizație teroristă”.

Procedura și concluziile părților

25 La 23 aprilie 2013, reclamantul a introdus o cerere de acordare a asistenței judiciare care a fost înregistrată sub numărul T-248/13 AJ, în vederea formulării prezentei acțiuni.

26 Prin Ordonanța președintelui Camerei a doua a Tribunalului din 10 octombrie 2013, reclamantului i-a fost admisă cererea de acordare a asistenței judiciare, iar domnii J. Carey și E. Grieves au fost desemnați să îl reprezinte.

27 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 6 noiembrie 2013, reclamantul a introdus prezenta acțiune.

28 Prin Ordonanța președintelui Camerei a treia a Tribunalului din 20 mai 2014, au fost admise cererile de intervenție în susținerea concluziilor Comisiei formulate de Regatul Unit și de Consiliul Uniunii Europene.

29 La propunerea judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a treia) a decis deschiderea fazei orale a procedurii și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, a pus întrebări în scris părților, invitându-le să răspundă, la una dintre acestea, în scris înainte de ședință, iar la celelalte, în ședință.

30 La 29 ianuarie 2016, reclamantul a introdus o cerere de acordare a unei asistențe judiciare suplimentare.

31 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările scrise și orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 17 februarie 2016.

32 Prin Ordonanța președintelui Camerei a treia a Tribunalului din 20 aprilie 2016 a fost admisă în parte cererea de acordare a asistenței judiciare suplimentare.

33 Reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea regulamentului atacat în măsura în care îl privește;

— anularea deciziei atacate;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

34 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă în măsura în care vizează anularea regulamentului atacat;

— respingerea acțiunii ca nefondată în rest;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

35 Regatul Unit solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă în măsura în care urmărește anularea regulamentului atacat;

— respingerea celorlalte capete de cerere ca nefondate.

36 Consiliul solicită Tribunalului respingerea acțiunii.

În drept

Cu privire la admisibilitate

37 Comisia, susținută de Regatul Unit și de Consiliu, arată că prezenta acțiune în anulare este vădit tardivă și, prin urmare, inadmisibilă în măsura în care urmărește anularea regulamentului atacat în ceea ce îl privește pe reclamant.

38 Reclamantul se opune acestei cauze de inadmisibilitate.

39 Potrivit articolului 263 al șaselea paragraf TFUE, „[a]cțiunile prevăzute de prezentul articol trebuie formulate în termen de două luni, după caz, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului sau, în lipsă, de la data la care reclamantul a luat cunoștință de actul respectiv”.

40 În speță, trebuie să se constate că cererea de anulare a regulamentului atacat este vădit tardivă, iar aceasta independent de evenimentul de la care a început să curgă termenul de introducere a acțiunii. Astfel, pe de o parte, presupunând că acest termen a început să curgă de la publicarea regulamentului atacat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, este suficient să se arate că prezenta acțiune în anulare a fost introdusă la mai mult de șase ani după această dată. Pe de altă parte, presupunând că termenul de introducere a acțiunii menționat a început să curgă de la data comunicării care trebuie făcută persoanei interesate sau, în lipsă, de la data la care aceasta a luat cunoștință de actul respectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 aprilie 2013, Gbagbo și alții/Consiliul, C-478/11 P-C-482/11 P, EU:C:2013:258, punctele 55-59), trebuie să se constate că reclamantul a luat cunoștință de regulamentul atacat cel târziu la data de 13 februarie 2009, care este cea la care s-a adresat Comisiei, prin intermediul avocaților săi, pentru a cere reexaminarea includerii numelui său în lista în litigiu și pentru a contesta legalitatea acesteia, deși a introdus cererea de acordare a asistenței judiciare, anterioară introducerii prezentei acțiuni, abia la 23 aprilie 2013.

41 Pe de altă parte, reclamantul nu a dovedit și nici măcar nu a invocat existența unui caz fortuit sau a unui caz de forță majoră în sensul articolului 45 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, care ar permite înlăturarea decăderii care decurge din expirarea termenului de introducere a acțiunii în anularea regulamentului atacat.

42 Reclamantul susține însă că Tribunalul are „competența de a anula regulamentul atacat” în măsura în care acesta ar fi „vădit nelegal” *ab initio*, nefiindu-i furnizat niciun motiv cu ocazia includerii inițiale a numelui său în lista în litigiu. Subliniind că acțiunile în fața Tribunalului trebuie să fie efective, iar nu iluzorii, reclamantul apreciază că, până când nu i-au fost furnizate toate motivele invocate de Comisie în privința sa, el nu a fost în măsură să se apere și nici măcar să sesizeze Tribunalul cu o acțiune în anulare.

43 În această privință, trebuie amintit că nici dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă, nici dreptul de a fi ascultat nu sunt afectate de aplicarea strictă a reglementărilor Uniunii Europene privind termenele de procedură care, potrivit unei jurisprudențe constante, respectă cerința de securitate juridică și necesitatea de a evita orice discriminare sau orice tratament arbitrar în administrarea justiției (a se vedea Hotărârea din 18 iunie 2015, Ipatau/Consiliul, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punctul 14 și jurisprudența citată).

44 Mai mult, nimic nu îl împiedica pe reclamant să introducă o acțiune în anularea regulamentului atacat înainte de comunicarea motivelor care au determinat includerea numelui său în lista în litigiu, acțiune întemeiată tocmai pe această lipsă a comunicării.

45 Din ceea ce precedă decurge că prezenta acțiune trebuie să fie respinsă ca inadmisibilă în măsura în care este îndreptată împotriva regulamentului atacat în ceea ce îl privește pe reclamant.

Cu privire la fond

46 Reclamantul invocă, în esență, cinci motive în susținerea acțiunii sale, întemeiate, primul, pe o încălcare a principiului termenului rezonabil, al doilea, pe o încălcare a obligației care îi revenea Comisiei de a evalua ea însăși în mod util aspectul dacă reclamantul îndeplinea criteriile pertinente pentru menținerea numelui său pe lista în litigiu, al treilea, pe o încălcare a normelor referitoare la sarcina și la administrarea probei, al patrulea, pe erori care afectează expunerea de motive și, al cincilea, pe o încălcare a principiului proporționalității.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea principiului termenului rezonabil

47 Reclamantul susține că decizia atacată este afectată de nelegalitate, pe de o parte, prin faptul că expunerea de motive și prima și a doua completare ale motivelor nu i-au fost comunicate în întregime într-un termen rezonabil după adoptarea regulamentului atacat și, pe de altă parte, prin faptul că decizia atacată nu a fost adoptată într-un termen rezonabil de la primirea observațiilor sale în răspuns la această comunicare, împiedicând astfel sesizarea Tribunalului într-un astfel de termen. În special, Comisia ar fi întârziat în mod nejustificat procesul prin comunicarea primei, apoi a celei de a doua completări a motivelor, cu încălcarea jurisprudenței Curții potrivit căreia toate motivele trebuie să fie comunicate „cât mai repede posibil”.

48 Comisia, susținută de Consiliu, contestă această argumentație.

49 În măsura în care reclamantul critică Comisia pentru că nu i-a comunicat în întregime expunerea de motive și prima și a doua completare ale motivelor, într-un termen rezonabil de la adoptarea regulamentului atacat, este adevărat că rezultă, printre altele, din cuprinsul punctelor 348 și 349 din Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), că instituția în

cauză a Uniunii, în cazul în care decide să înghețe fondurile unei persoane în temeiul Regulamentului nr. 881/2002, are obligația, pentru a respecta dreptul acesteia la apărare, în special dreptul de a fi ascultat și dreptul la un control jurisdicțional efectiv, să comunice persoanei interesate elementele reținute în sarcina sa sau să îi acorde dreptul de a lua cunoștință de elementele respective într-un termen rezonabil după stabilirea măsurii indicate.

50 În speță, însă, s-a constatat deja că acțiunea în anularea deciziei inițiale de înghețare a fondurilor reclamantului, materializată prin regulamentul atacat, este inadmisibilă. Întrucât singura decizie supusă în mod valabil controlului Tribunalului este o decizie de reexaminare adoptată în urma unei proceduri inițiate prin cererea de reexaminare din 13 februarie 2009, perioada anterioară acestei date nu poate fi luată în considerare în scopul aprecierii caracterului rezonabil al termenului în care a intervenit această decizie.

51 În ceea ce privește perioada ulterioară datei de 13 februarie 2009, se constată că Comisia a urmat, în speță, procedura aplicată în urma pronunțării Hotărârii din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), tocmai pentru a institui o procedură care să garanteze respectarea dreptului la apărare al persoanelor interesate. Această procedură a fost ulterior codificată, începând de la 26 decembrie 2009, prin Regulamentul (UE) nr. 1286/2009 al Consiliului din 22 decembrie 2009 de modificare a Regulamentului nr. 881/2002 (JO 2009, L 346, p. 42). În ceea ce privește „includerile istorice” în lista în litigiu, mai precis cele efectuate, cum este cea a reclamantului, înainte de 3 septembrie 2008, cu alte cuvinte înainte de pronunțarea hotărârii menționate, procedura este cea prevăzută de articolul 7c din Regulamentul nr. 881/2002 cu modificările ulterioare.

52 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că nici articolul 7c din Regulamentul nr. 881/2002, nici vreun alt text al dreptului Uniunii nu impun un termen în care trebuie să fie adoptată, de către instituția Uniunii competentă, o decizie de reexaminare a includerii numelui unei persoane în lista în litigiu.

53 Din jurisprudența Curții rezultă că, într-o astfel de situație, caracterul „rezonabil” al termenului în care instituția a adoptat actul în cauză trebuie apreciat în funcție de totalitatea circumstanțelor proprii fiecărei cauze și în special de miza litigiului pentru persoana interesată, de complexitatea cauzei și de comportamentul părților în speță (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 februarie 2013, reexaminare Arango Jaramillo și alții/BEI, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, punctul 28 și jurisprudența citată).

54 În speță, este desigur adevărat că, după cum a evidențiat Comisia, aceasta i-a comunicat reclamantului motivele succesive ale includerii numelui său în lista în litigiu, de îndată ce le-a obținut de la Comitetul pentru sancțiuni.

55 Este de asemenea adevărat că circumstanțele particulare ale speței invocate de Comisie – și, în special, i) necesitatea ca autoritățile Uniunii să se pună de acord cu intervenienții internaționali în cauză asupra măsurilor de luat pentru respectarea principiilor enunțate de Curte în Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), ii) necesitatea obținerii în prealabil de către Comisie a expunerii de motive a Comitetului pentru sancțiuni, iii) natura și caracteristicile proprii ale regimului de sancțiuni internaționale în discuție în speță, iv) caracterul deosebit de sensibil al lucrărilor Comitetului pentru sancțiuni și v) numărul mare de cereri de reexaminare pe care Comisia a trebuit să le soluționeze simultan după pronunțarea Hotărârii din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461) – explică în parte durata relativ lungă a procedurilor de reexaminare a deciziilor de includere a numelui persoanelor în cauză în lista în litigiu, astfel cum s-au desfășurat în urma pronunțării Hotărârii din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461).

56 Totuși, în speță, termenul mai mare de patru ani care s-a scurs între data cererii de reexaminare din 13 februarie 2009 și cea a adoptării deciziei atacate din 6 martie 2013 depășește în mod semnificativ durata care ar putea fi considerată „normală” pentru finalizarea unei astfel de proceduri de reexaminare, chiar ținând seama de toate circumstanțele speciale menționate mai sus.

57 În această privință, trebuie observat că, în Hotărârea din 21 martie 2014, Yusef/Comisia (T-306/10, EU:T:2014:141, punctul 102), Tribunalul a stabilit că „nu este admisibil” ca, după mai mult de patru ani de la pronunțarea Hotărârii din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), Comisia să nu fie încă în măsură să își îndeplinească obligația de a examina cu atenție și cu imparțialitate cazul domnului Hani El Sayyed Elsebai Yusef, dacă este cazul în „cooperare utilă” cu Comitetul pentru sancțiuni. Trebuie arătat de asemenea că, în Hotărârea din 8 septembrie 2015, Ministry of Energy of Iran/Consiliul (T-564/12, EU:T:2015:599, punctele 71 și 72), care privea un alt regim de sancțiuni internaționale, Tribunalul a considerat drept „vădit nerezonabil” un termen de răspuns la observațiile reclamantului de peste 15 luni.

58 Această apreciere este confirmată de duratele semnificativ mai reduse ale procedurii de reexaminare în cazul altor persoane al căror nume a fost inclus în lista în litigiu și care au formulat o acțiune în fața Tribunalului, chiar dacă circumstanțele speciale enumerate la punctul 55 de mai sus se aplicau și în cazul lor. Astfel, din Hotărârea din 14 aprilie 2015, Ayadi/Comisia (T-527/09 RENV, nepublicată, EU:T:2015:205), reiese că expunerea de motive care îl privea i-a fost comunicată domnului Chafiq Ayadi la 24 iunie 2009, că acesta a prezentat observații în răspuns la 23 iulie 2009 și că decizia de a-i menține numele, după reexaminare, pe lista în litigiu a fost adoptată la 13 octombrie 2009. Din Hotărârea din 28 octombrie 2015, Al-Faqih și alții/Comisia (T-134/11, nepublicată, atacată cu recurs, EU:T:2015:812, punctul 69), reiese de asemenea că reexaminarea situației reclamanților în cauză a avut loc în mai puțin de șase luni.

59 Acest lucru este valabil cu atât mai mult cu cât, în cazul reclamantului, motivele care au determinat includerea numelui său în lista recapitulativă a Comitetului pentru sancțiuni, astfel cum i-au fost comunicate de Comisie la 10 mai 2010, coincideau în esență cu cele care îi fuseseră deja comunicate de autoritățile din Regatul Unit încă de la data de 12 iunie 2007, ca elemente care motivaseră cererea unei asemenea includeri de către acest stat membru (a se vedea punctul 3 de mai sus).

60 Comisia și intervenienții nu au invocat nicio altă circumstanță specială proprie cazului reclamantului care să poată explica această durată anormal de lungă a procedurii de reexaminare a cazului său.

61 În aceste împrejurări, este necesar să se constate o încălcare a principiului termenului rezonabil.

62 Cu toate acestea, încălcarea principiului termenului rezonabil nu justifică anularea unei decizii adoptate în urma unei proceduri administrative decât în măsura în care produce și o încălcare a dreptului la apărare al persoanei interesate. Astfel, în cazul în care nu s-a stabilit că trecerea excesivă a timpului a afectat capacitatea persoanelor în cauză de a se apăra în mod efectiv, nerespectarea principiului termenului rezonabil nu are efect asupra validității procedurii administrative (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 septembrie 2015, Ministry of Energy of Iran/Consiliul, T-564/12, EU:T:2015:599, punctele 73-77; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 21 septembrie 2006, JCB Service/Comisia, C-167/04 P, EU:C:2006:594, punctele 72 și 73, și Hotărârea din 25 iunie 2010, Imperial Chemical Industries/Comisia, T-66/01, EU:T:2010:255, punctul 109 și jurisprudența citată).

63 Or, nu s-a dovedit și nici măcar nu s-a susținut cu seriozitate că, în speță, capacitatea reclamantului de a se apăra într-o manieră efectivă a fost compromisă în mod concret din cauza duratei excesive a procedurii de reexaminare. În această privință, reclamantul se limitează astfel să prezinte considerații pur ipotetice în replică, susținând că, dacă o expunere de motive completă nu îi este comunicată decât după câțiva ani de la evenimentele avute în vedere, îi este mai dificil să își construiască apărarea, dat

fiind că elementele dezincriminatoare se „pot” dovedi indisponibile sau mai dificil de obținut, că memoria sa „se va” diminua cu timpul și că martorii cruciali „pot” să nu mai fie disponibili sau în măsură să furnizeze elemente de probă utile.

64 În ceea ce privește argumentul reclamantului potrivit căruia din depășirea termenului rezonabil a rezultat o încălcare a dreptului său la apărare și a dreptului său la protecție jurisdicțională efectivă, întrucât, în lipsa unei decizii motivate, el nu putea formula o acțiune în fața Tribunalului, este suficient să se arate, pentru a-l respinge, că Tratatul FUE prevede, la articolul 265, o cale de drept concepută în special pentru a contracara abținerea culpabilă de a acționa a unei instituții, sub forma acțiunii în constatarea abținerii de a acționa. Astfel, în orice moment între 13 februarie 2009 și 6 martie 2013, reclamantul îi putea solicita Comisiei să radieze numele său de pe lista în litigiu și, în cazul abținerii acesteia care depășea termenul de două luni prevăzut la articolul 265 TFUE, putea formula o acțiune în constatarea abținerii de a acționa (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 martie 2014, Yusef/Comisia, T-306/10, EU:C:2014:141, punctele 62, 63 și 68).

65 Fără a aduce atingere dreptului reclamantului de a solicita repararea prejudiciului pe care eventual l-ar fi suferit din cauza întârzierii Comisiei în îndeplinirea obligațiilor sale, în temeiul articolului 340 TFUE, reclamantul nu se poate prevala, așadar, de întârzierea în cauză pentru a obține anularea deciziei atacate (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 8 septembrie 2015, Ministry of Energy of Iran/Consiliul, T-564/12, EU:T:2015:599, punctul 77).

66 Rezultă din cele ce precedă că încălcarea principiului termenului rezonabil constatată în speță nu poate justifica anularea deciziei atacate și că, prin urmare, primul motiv trebuie să fie respins ca inoperant.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a obligației care îi revenea Comisiei de a evalua ea însăși în mod util dacă reclamantul îndeplinea criteriile pertinente pentru menținerea includerii numelui său în lista în litigiu

67 Reclamantul arată că decizia atacată este afectată de nelegalitate în măsura în care Comisia și-a încălcat obligația care îi revenea de a evalua ea însăși în mod util dacă el îndeplinea criteriile pertinente pentru menținerea numelui său pe lista în litigiu. Acest motiv este format din patru aspecte.

– *Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv*

68 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, reclamantul îi impută Comisiei, făcând referire la punctul 8 din decizia atacată, că nu a încercat să obțină nici de la Comitetul pentru sancțiuni, nici de la statul care a făcut desemnarea elementele de probă în susținerea alegațiilor făcute împotriva sa. În aceste condiții, Comisia ar fi efectuat un control pur formal și artificial, limitându-se să reproducă expunerea de motive furnizată de Comitetul pentru sancțiuni, iar pretinsa luare în considerare de către aceasta a observațiilor reclamantului ar fi iluzorie. Reclamantul invocă, în acest sens, constatările făcute de Tribunal în Hotărârea din 21 martie 2014, Yusef/Comisia (T-306/10, EU:T:2014:141, punctele 103 și 104). În opinia sa, concepția pe care o are Comisia cu privire la rolul său este în sensul că nu ar radia niciodată numele unei persoane de pe lista în litigiu în contradicție cu aprecierea Comitetului pentru sancțiuni. Prin simpla reproducere a listei comitetului menționat, prin refuzul de a solicita și de a evalua în mod critic elementele în susținerea acesteia și prin trimiterea ulterioară a deciziei la Tribunal în scopul efectuării unei astfel de evaluări critice, Comisia ar abdica de la responsabilitatea sa principală, care ar fi aceea de a evalua ea însăși temeinicia unei includeri în lista în litigiu.

69 Pentru a răspunde argumentației reclamantului, trebuie avut în vedere ansamblul considerațiilor enunțate de Curte la punctele 104-134 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, denumită în continuare „Hotărârea Kadi II”, EU:C:2013:518), în ceea ce privește obligațiile care le revin, pe de o parte, autorităților competente ale Uniunii, în speță

Comisiei, în cadrul unei proceduri de includere sau de menținere, în urma reexaminării, a includerii numelui unei organizații, al unei persoane sau al unei entități în lista în litigiu și, pe de altă parte, instanței Uniunii, în cadrul controlului său jurisdicțional al legalității deciziei administrative adoptate în temeiul procedurii menționate.

70 Din aceste considerații reiese că respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă, la fel ca și, în speță, respectarea principiului bunei administrări, pe de o parte, impune ca autoritatea competentă a Uniunii să îi comunice persoanei vizate expunerea de motive furnizată de Comitetul pentru sancțiuni pe care se întemeiază decizia de includere sau de menținere a numelui persoanei menționate pe lista în litigiu, să îi permită să își expună în mod util observațiile cu privire la acest subiect și să examineze, cu atenție și cu imparțialitate, temeinicia motivelor invocate în lumina observațiilor formulate și a eventualelor elemente de probă dezincriminatoare prezentate de această persoană (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 135).

71 Respectarea drepturilor menționate și a principiului menționat implică, pe de altă parte, ca, în caz de contestare în justiție, instanța Uniunii să controleze în special dacă motivele invocate în expunerea de motive furnizată de Comitetul pentru sancțiuni sunt suficient de precise și de concrete, precum și, dacă este cazul, dacă materialitatea faptelor care corespund motivului vizat a fost dovedită în lumina elementelor care au fost comunicate (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 136).

72 În schimb, împrejurarea că autoritatea competentă a Uniunii nu a permis accesul persoanei vizate și, ulterior, al instanței Uniunii la informații sau la elemente de probă care se află în posesia exclusivă a Comitetului pentru sancțiuni sau a statului membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) vizat și care sunt aferente expunerii de motive pe care se întemeiază decizia în cauză nu poate, ca atare, să stea la baza constatării încălcării acestor drepturi și a acestui principiu. Cu toate acestea, într-o asemenea situație, instanța Uniunii, care este chemată să controleze temeinicia factuală a motivelor cuprinse în expunerea furnizată de Comitetul pentru sancțiuni ținând seama de observațiile și de eventualele elemente dezincriminatoare prezentate de persoana vizată, precum și de răspunsul dat de autoritatea competentă a Uniunii la aceste observații, nu va dispune de informații suplimentare sau de elemente de probă. În consecință, dacă se află în imposibilitatea de a constata temeinicia acestor motive, acestea din urmă nu pot servi drept temei pentru decizia de includere atacată (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 137).

73 Având în vedere aceste evocări și în lumina acestor principii, primul aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins ca nefondat. În special, din cuprinsul punctului 107 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), reiese că Comisia trebuie să își adopte decizia pe baza expunerii de motive furnizate de Comitetul pentru sancțiuni și că, în schimb, nu se prevede, în această etapă, ca respectivul comitet să pună la dispoziția Comisiei, în mod spontan, alte elemente în afara acestei expuneri de motive în scopul adoptării de către aceasta a deciziei sale. În plus, din cuprinsul punctului 108 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), reiese că Curtea a examinat și a validat – sau cel puțin nu a emis nicio critică în acest sens – procedura prevăzută, în această privință, de articolul 7c din Regulamentul nr. 881/2002, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1286/2009, care prevede „exclusiv” comunicarea către persoana interesată a expunerii de motive furnizate de Comitetul pentru sancțiuni.

74 Desigur, la punctele 114 și 115 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), Curtea a precizat că, în temeiul obligației sale de examinare cu diligență și cu imparțialitate a temeiniciei motivelor invocate, Comisia are obligația de a evalua, având în vedere în special conținutul observațiilor formulate de persoana interesată, necesitatea de a solicita colaborarea Comitetului pentru sancțiuni pentru a obține comunicarea unor informații sau a unor elemente de probă suplimentare.

75 Or, tocmai aceasta este procedura care a fost urmată în speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 2-4 din decizia atacată, întrucât, prin decizia menționată, Comisia a hotărât să mențină numele reclamantului pe lista în litigiu după ce a comunicat observațiile sale Comitetului pentru sancțiuni, a solicitat colaborarea acestui comitet de două ori pentru a-i permite să răspundă la aceste observații și a obținut, în consecință, comunicarea informațiilor sau a elementelor de probă suplimentare, sub forma primei și a celei de a doua completări ale motivelor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 115). Este de asemenea cert că Comisia i-a comunicat reclamantului expunerea de motive și prima și a doua completare ale motivelor furnizate de Comitetul pentru sancțiuni, acestea ocazionând, în plus, noi schimburi de observații între reclamant și Comisie.

76 În schimb, Comisia nu poate fi criticată în speță numai în temeiul punctului 114 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), pentru că nu a obținut de la Comitetul pentru sancțiuni sau de la statul care a făcut desemnarea, în cursul procedurii administrative care a condus la adoptarea deciziei atacate, informațiile sau elementele de probă în susținerea alegațiilor făcute împotriva reclamantului și pentru că, în consecință, a efectuat un control „pur formal și artificial” al temeiniciei motivelor invocate, în lumina observațiilor formulate de persoana interesată cu privire la expunerea de motive.

77 În această privință, trebuie amintit că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), și contrar situației de fapt din speță, Comisia nu încercase să obțină de la Comitetul pentru sancțiuni sau de la statul care a făcut desemnarea vreo informație sau vreun element de probă susceptibil să sprijine alegațiile formulate împotriva domnului Yassin Abdullah Kadi în expunerea de motive furnizată de Comitetul pentru sancțiuni menționat. Totuși, nu acesta este motivul pentru care Curtea a confirmat anularea regulamentului în litigiu, ci acela că, în cadrul propriului control jurisdicțional al legalității acestui regulament, a constatat că niciuna dintre alegațiile menționate nu era de natură să justifice adoptarea, la nivelul Uniunii, a unor măsuri restrictive împotriva domnului Kadi, fie din cauza unei motivări insuficiente, fie din cauza lipsei, în etapa jurisdicțională, a unor informații sau elemente de probă care să susțină motivul vizat în fața contestărilor circumstanțiate ale persoanei interesate [a se vedea analiza acestor alegații la punctele 151-162 și concluzia generală la punctul 163 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518)].

78 Dimpotrivă, Curtea a statuat în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), că Tribunalul săvârșise o eroare de drept atunci când și-a întemeiat constatarea privind încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă pe lipsa comunicării domnului Kadi și Tribunalului de către Comisie a informațiilor și a elementelor de probă inerente motivelor menținerii includerii numelui persoanei interesate în lista în litigiu, întrucât Comisia nu dispunea de aceste informații și elemente de probă (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 138 și 139).

79 Prin urmare, ar fi incompatibilă cu principiile enunțate de Curte în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), sancționarea în speță a Comisiei, în temeiul unei pretinse neîndepliniri a obligației sale de examinare cu atenție și cu imparțialitate a temeiniciei motivelor invocate împotriva reclamantului sau chiar pentru că nu a obținut de la Comitetul pentru sancțiuni informațiile și elementele de probă care îi permiteau să își îndeplinească această obligație de examinare cu atenție și cu imparțialitate, în condițiile în care, în circumstanțele similare ale cauzei în care s-a pronunțat hotărârea menționată, Curtea nu a reținut în sarcina Comisiei nicio încălcare a obligației amintite și nici, mai general, a dreptului la apărare.

80 Pe de altă parte, niciun element al dosarului nu permite să se afirme că, înainte de adoptarea deciziei atacate, Comisia nu ar fi examinat cu atenție și cu imparțialitate toate informațiile de care dispunea, inclusiv observațiile reclamantului. După cum a arătat la punctul 7 din decizia atacată, Comisia s-a

convins că includerea numelui reclamantului în lista în litigiu era în continuare justificată, dat fiind în special că persoana interesată nu furnizase niciun motiv prin care să se pună la îndoială veridicitatea alegațiilor făcute împotriva sa.

81 În ceea ce privește argumentul întemeiat pe Hotărârea din 21 martie 2014, Yusef/Comisia (T-306/10, EU:T:2014:141), acesta trebuie respins, întrucât faptele și împrejurările din acea cauză nu sunt identice cu cele în speță. Astfel, în cauza în care s-a pronunțat hotărârea amintită, era „cert” (a se vedea punctul 94 din această hotărâre) că, până la introducerea acțiunii, persoana interesată nu beneficiase de niciunul dintre principiile și de niciuna dintre garanțiile enunțate de Curte în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), și că această situație de abținere de a acționa persista încă la data terminării fazei orale a procedurii (punctul 100 din hotărârea menționată). În plus, potrivit afirmațiilor sale din ședință (punctul 103 din aceeași hotărâre), Comisia continuase să considere că era obligată să respecte cu strictețe aprecierile Comitetului pentru sancțiuni și că nu dispunea de nicio marjă de apreciere autonomă în această privință, în contradicție cu principiile enunțate de Curte în Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), și în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 114, 115 și 135). Tribunalul a concluzionat de aici că Comisia pretindea în mod pur formal și artificial că remediază, prin efectuarea procedurii de reexaminare a cazului domnului Yusef, nelegalitățile de aceeași natură constatate de Curte în Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461). Dimpotrivă, în speță, Comisia a precizat în ședință că este dispusă să se disocieze de aprecierile Comitetului pentru sancțiuni dacă acestea par vădit eronate sau sunt contrazise de elementele dezincriminatoare prezentate de persoana interesată.

82 Din ansamblul considerațiilor de mai sus rezultă că primul aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins ca nefondat.

– *Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv*

[omissis]

– *Cu privire la al treilea aspect al celui de al doilea motiv*

89 Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al doilea motiv, reclamantul îi impută Comisiei că nu a verificat dacă alegațiile făcute împotriva sa de Comitetul pentru sancțiuni erau întemeiate pe date obținute prin tortură, deși el afirmase acest fapt în scrisoarea sa din 28 iunie 2010. Prezumția potrivit căreia Comitetul pentru sancțiuni nu se întemeiază pe astfel de date, invocată de Comisie, nu ar fi justificată. Pe site-ul său internet, biroul mediatorului Organizației Națiunilor Unite ar recunoaște, de altfel, că serviciile secrete ale anumitor state care fac desemnarea pot utiliza informații viciate în acest fel. În speță, reclamantul consideră că este „posibil” ca unele informații care îl privesc să fi fost obținute de la indivizi în detenție în Statele Unite sau în Pakistan, față de care ar fi putut fi aplicate măsuri coercitive echivalente torturii. Astfel, el afirmă că domnul Faraj Al-Libi a fost prins în Pakistan la 2 mai 2005 de serviciile secrete ale acestei țări, ulterior transferat în Statele Unite, deținut în locuri de detenție secrete timp de peste un an și, în sfârșit, transferat la Guantánamo. Or, potrivit unui raport al Comitetului Internațional al Crucii Roșii (CICR) din 14 februarie 2007, paisprezece persoane deținute la Guantánamo, printre care și domnul Al-Libi, au descris tratamente și tehnici de interogatoriu care constituie o formă de recurgere la tortură.

90 Comisia, susținută de Regatul Unit și de Consiliu, contestă această argumentație.

91 În această privință, este necesar să se constate că reclamantul nu a prezentat, în scrisoarea sa din 28 iunie 2010, nici o alegație precisă, nici cel puțin vreun motiv plauzibil, potrivit cărora anumite informațiile care figurează în expunerea de motive ar fi fost obținute prin tortură. Mai mult, el a

solicitat, în această scrisoare, „confirmarea că Comisia Europeană a luat măsurile necesare care să îi permită să se asigure că niciuna dintre informațiile pe care se sprijină în expunerea de motive nu a fost obținută prin tortură”.

92 În mod întemeiat, Comisia consideră că, în astfel de împrejurări, este rezonabil să se bazeze pe o prezumție potrivit căreia Comitetul pentru sancțiuni nu se bazează pe probe obținute prin tortură. Contrar celor susținute de reclamant, Comisia aplică astfel același criteriu ca cel aplicat de biroul mediatorului Organizației Națiunilor Unite, căutând mai întâi să afle dacă există „elemente suficiente pentru a avea încredere în mod rezonabil în alegația privind tortura”, astfel cum aceasta reiese de pe site-ul său internet.

93 În speță, niciun element al dosarului nu permite să se acorde încredere unei asemenea alegații, în ceea ce privește elementele reținute împotriva reclamantului. Mai precis, nicio informație care figurează în dosar nu pare să poată fi legată de domnul Faraj Al-Libi, nici de vreo altă persoană deținută la Guantánamo sau în Pakistan.

94 În această privință, Regatul Unit evidențiază în mod corespunzător că cea mai mare parte a elementelor de probă prezentate de Comisie se întemeiază pe hotărâri judecătorești din Regatul Unit pronunțate de judecători care, în conformitate cu recomandările enunțate de House of Lords (Camera Lorzilor, Regatul Unit) în decizia sa A and others v Secretary of State for the Home Department (No 2) [2006] 2 A. C. 221, erau obligați să examineze aspectul dacă alegațiile privind recurgerea la tortură fuseseră formulate în fața lor.

95 Pe de altă parte, din memoriul în apărare al FCO în fața High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Divizia Băncii Reginei (Secția administrativă), denumită în continuare „High Court”], depus în cadrul acțiunii formulate de reclamant împotriva deciziei FCO prin care se refuză să se dea curs cererii sale prin care se solicită obligarea FCO să invite Comitetul pentru sancțiuni să îi radieze numele de pe lista comitetului menționat, reiese că, în cursul acestei proceduri, reclamantul speculase de asemenea cu privire la aspectul dacă anumite elemente de probă reținute în sarcina sa proveneau din interogatoriul luat domnului Al-Libi de serviciile secrete de informații pakistaneze sau americane. FCO a precizat că, în cursul aceleiași proceduri, niciuna dintre alegațiile reținute împotriva reclamantului nu se întemeia pe rezultatul interogatoriilor deținuților. Întrucât reclamantul a renunțat ulterior la acea acțiune, High Court nu a avut ocazia să confirme acest aspect. În lipsa oricărui indiciu în sens contrar, nu există însă niciun motiv pentru a repune în discuție această afirmație a FCO.

96 Astfel, al treilea aspect al celui de al doilea motiv apare ca fiind lipsit de orice temei.

– Cu privire la al patrulea aspect al celui de al doilea motiv

[omissis]

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o încălcare a normelor referitoare la sarcina și la nivelul corespunzător al probei

100 Reclamantul susține că decizia atacată este afectată de nelegalitate prin încălcarea de către Comisie a normelor referitoare la sarcina și la nivelul de probațiune impus. Acest motiv cuprinde două aspecte.

– Cu privire la primul aspect al celui de al treilea motiv

101 Prin intermediul primului aspect al celui de al treilea motiv, reclamantul susține că, după cum ar reieși din cuprinsul punctului 7 din decizia atacată, Comisia a inversat sarcina probei, astfel încât aceasta să îi revină lui, cu nerespectarea jurisprudenței Curții (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 121), potrivit căreia, în cazul unei contestații, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei vizate, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă a netemeiniciei motivelor menționate.

102 Această argumentație se bazează însă pe o înțelegere greșită a obligațiilor care, potrivit Hotărârii din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), îi revin Comisiei în ceea ce privește sarcina probei în cadrul unei proceduri de reexaminare a motivelor pe care se întemeiază decizia de includere sau de menținere a numelui unei anumite persoane pe lista în litigiu.

103 Astfel, după cum a arătat în mod întemeiat Comisia, „criteriul juridic” pe care ea trebuie să îl aplice în etapa administrativă a reexaminării deciziilor de includere în lista în litigiu, astfel cum acesta este descris la punctele 111-116 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), se distinge de cel aplicabil în etapa controlului jurisdicțional, astfel cum este descris la punctele 117-134 din hotărârea menționată.

104 Astfel, deși sarcina probei îi revine în mod incontestabil Comisiei, probele nu trebuie administrate de aceasta în etapa procedurii de reexaminare, ci numai în etapa ulterioară a procedurii de control jurisdicțional al deciziei sale de menținere după reexaminare. Aceasta reiese în mod clar din cuprinsul punctului 121 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), care face parte din considerațiile de ordin general exprimate de Curte, începând de la punctul 117 din aceeași hotărâre, cu privire la „procedura jurisdicțională”.

105 Mai precis și după cum a evidențiat de asemenea Comisia, punctul de plecare al reexaminării pe care ea trebuie să o efectueze la cererea unei persoane interesate este constituit din constatările Comitetului pentru sancțiuni, astfel cum acestea sunt enunțate în expunerea sa de motive și care servesc, la rândul lor, ca temei pentru motivarea actului Uniunii. Dacă această motivare este suficient de precisă și de concretă, Comisia apreciază, fără a săvârși o eroare, că nu poate să o repună în discuție, în principiu, decât dacă persoana interesată prezintă probe specifice și circumstanțiate care contrazic constatările în discuție, fără a aduce atingere sarcinii probei care îi va reveni ulterior Comisiei, cu ocazia controlului jurisdicțional al legalității și al temeiniciei motivelor pe care se întemeiază decizia de includere sau de menținere a numelui persoanei interesate pe lista în litigiu.

106 În speță, Comisia s-a conformat întocmai acestor principii, după cum reiese de la punctul 7 din decizia atacată, a cărui parte introductivă este citată la punctul 23 de mai sus. De altfel, în continuarea acestui punct, Comisia nu s-a limitat să arate că reclamantul nu furnizase niciun motiv prin care să se pună la îndoială veridicitatea alegațiilor făcute împotriva sa. Ea a efectuat în special o analiză factuală aprofundată a unora dintre aceste contestări, stabilind că le lipsește pertinența sau credibilitatea.

107 În consecință, primul aspect al celui de al treilea motiv este nefondat.

– Cu privire la al doilea aspect al celui de al treilea motiv

108 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, reclamantul arată că trimiterea la nivelul de probațiune impus de GAFI la punctul 9 din decizia atacată, mai precis cel al „motivelor rezonabile pentru a suspecta sau pentru a crede”, este lipsită de pertinență și, în orice caz, greșită, întrucât Curtea a impus, prin Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), o „bază factuală suficient de solidă”. În ceea ce privește punctul 149

din hotărârea menționată, invocat de Comisie și de Regatul Unit, reclamantul susține că acesta nu repune în discuție această cerință și nu stabilește criteriul juridic determinant. Regatul Unit însuși ar fi abandonat criteriul „motivelor rezonabile pentru a suspecta” în favoarea criteriului mai riguros al „motivelor rezonabile pentru a crede”, cu ocazia adoptării Legii din 2011 privind prevenirea terorismului și măsurile de investigare.

109 În replică, reclamantul insistă, pe de altă parte, asupra gravității incidenței măsurilor restrictive asupra persoanelor interesate, care ar justifica un nivel de probațiune exigent, pentru a se evita riscul unei încălcări a articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și a articolului 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”). În acest context, reclamantul susține că nivelul de probațiune impus este practic imposibil să fie deosebit de cel impus în materie penală, deși procedura în discuție nu are un caracter strict penal. El îi solicită Tribunalului să adopte abordarea urmată de Court of Appeal (England & Wales) [Curtea de Apel (Anglia și Țara Galilor)], în hotărârea Gough and Another v Chief Constable of Derbyshire [2002] EWCA Civ 351, cu privire la cazul unei persoane care face obiectul unei interdicții de a călători din cauza pretinselor sale tendințe de a se implica în violența legată de fotbal.

110 În ceea ce privește această argumentație, considerațiile exprimate în cadrul examinării primului aspect al motivului menționat se aplică *mutatis mutandis*. Prin urmare, problema nivelului de probațiune impus se pune numai în etapa controlului jurisdicțional al legalității și al temeiniciei motivelor pe care se întemeiază o decizie de includere sau de menținere, după reexaminare, a numelui unei persoane pe lista în litigiu.

111 În această privință, numai Tribunalului îi revine obligația de a se asigura că decizia atacată „se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă” (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 119), verificând dacă faptele invocate în expunerea de motive sunt „susținute” (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 122) și, prin urmare, „dovedite” din punct de vedere material (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 136).

112 În aceste condiții, al doilea aspect al prezentului motiv poate fi respins de la bun început ca inoperant, întrucât o eroare de drept săvârșită de Comisie în definirea nivelului de probațiune impus sau în punerea în aplicare a acestuia nu este de natură, ea singură, să justifice anularea deciziei atacate dacă aceasta îndeplinește, pe de altă parte, condițiile de probă enunțate la punctul precedent, fapt a cărui verificare îi revine Tribunalului în cadrul examinării celui de al patrulea motiv.

113 În orice caz, Comisia nu a săvârșit nicio eroare atunci când s-a referit, la punctul 9 din decizia atacată, la criteriul operațional formulat de GAFI în nota interpretativă a recomandării sale speciale III privind finanțarea terorismului, și anume acela potrivit căruia includerea numelui unui individ în lista în litigiu și, în consecință, înghețarea fondurilor sale ar trebui să fie întemeiate „pe motive rezonabile sau pe o bază rezonabilă pentru a suspecta sau pentru a crede că aceste fonduri sau aceste alte bunuri ar putea servi la finanțarea unor activități teroriste”, întrucât nivelul de probațiune amintit este conform criteriilor enunțate de Curte în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518).

114 Desigur, acest criteriu nu pare lipsit de ambiguitate, din moment ce „a suspecta” și „a crede” sunt operații mintale distincte care conduc la grade de convingere diferite.

115 Totuși trebuie să se constate că, în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), Curtea a validat recurgerea la cel mai puțin exigent dintre aceste două niveluri de probațiune posibile, mai precis la cel al supozițiilor, în cadrul examinării sale cu privire la temeinicia unui anumit motiv reținut împotriva persoanei interesate.

116 Curtea a precizat astfel, la punctul 149 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), că motivele unei includeri în lista în litigiu se puteau întemeia pe „supoziții de implicare în activități teroriste, fără a se aduce atingere verificării temeiniciei acestor supoziții”. În lumina punctului 162 din hotărârea menționată, trebuie adăugat că, pentru ca supozițiile de implicare în activități teroriste să poată fi reținute în mod valabil împotriva unei persoane, trebuie prezentate informații sau elemente de probă în susținerea lor, ceea ce depinde de o apreciere de la caz la caz.

117 Deși această formulare nu repune în discuție cerința unei „baze factuale suficient de solide”, prevăzută în termeni generali la punctul 119 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), trebuie să se admită că această cerință poate fi îndeplinită prin recurgerea la criteriul „motivelor rezonabile pentru a suspecta”, în măsura în care acestea ar fi susținute de informații sau de elemente de probă suficiente, întrucât Curtea a recurs la acestea la punctele 149 și 162 din hotărârea menționată.

118 În ceea ce privește împrejurarea că Regatul Unit ar fi abandonat criteriul „motivelor rezonabile pentru a suspecta” în favoarea criteriului mai riguros al „motivelor rezonabile pentru a crede”, cu ocazia adoptării Legii din 2011 privind prevenirea terorismului și măsurile de investigare, aceasta este lipsită de orice pertinență. Dimpotrivă, criteriul „motivelor rezonabile pentru a suspecta”, în măsura în care acestea ar fi susținute de informații sau de elemente de probă suficiente, ar părea adecvat în împrejurări precum cele avute în vedere prin Regulamentul nr. 881/2002, prin recomandările GAFI și prin rezoluțiile pertinente ale Consiliului de Securitate, în special prin alineatul 11 din Rezoluția 2161 (2014) a acestuia din 17 iunie 2014. Aceasta a fost și opinia Court of Appeal (England & Wales) (Curtea de Apel) în hotărârea Youssef v. Secretary of State for Foreign & Commonwealth Affairs [2013] EWCA Civ 1302 [2014] 2 WLR 1082.

119 Având în vedere considerațiile care precedă, argumentația reclamantului potrivit căreia ar fi practic imposibil să se distingă între nivelul de probațiune impus în împrejurări precum cele din speță și cel impus în materie penală, mai precis cel al probelor „dincolo de orice îndoială rezonabilă”, nu poate fi decât respinsă de asemenea. De altfel, dintr-o jurisprudență constantă începând cu Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), rezultă că măsurile restrictive precum cele în discuție în speță nu au caracter penal. Or, caracterul preventiv, iar nu represiv, al măsurilor restrictive afectează în mod necesar caracterul, tipul și intensitatea probei care i se poate solicita Comisiei (concluziile avocatului general Bot în cauzele Anbouba/Consiliul, C-605/13 P și C-630/13 P, EU:C:2015:2, punctul 111).

120 În ceea ce privește argumentația dezvoltată în această privință în replică, Comisia, susținută de Regatul Unit, răspunde în mod întemeiat că instanțele engleze competente au respins criteriul cvasipenal reținut în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Gough and Another v Chief Constable of Derbyshire [2002] EWCA Civ 351 în ceea ce privește unele măsuri preventive precum cele în discuție în speță. În ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor decise la nivelul Organizației Națiunilor Unite, abordarea corectă în dreptul englez, astfel cum a fost stabilită de Court of Appeal (England & Wales) (Curtea de Apel) în cauzele Secretary of State for the Home Department v. MB [2006] EWCA Civ 1140, [2007] QB 415 și Youssef v. Secretary of State for Foreign & Commonwealth Affairs [2013] EWCA Civ 1302 [2014] 2 WLR 1082, este întemeiată pe un test de „suspiciune rezonabilă” (mai precis pe existența unor elemente de natură să dea naștere unor supoziții).

121 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că al treilea motiv trebuie să fie respins.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe erori care afectează expunerea de motive

122 Acest motiv a făcut obiectul unor completări semnificative în urma comunicării unor informații și a unor elemente de probă noi în cursul judecății.

123 În cererea introductivă, reclamantul susținea în principal că decizia atacată era afectată de nelegalități de fond prin faptul că, în primul rând, alegațiile reținute împotriva sa nu erau dovedite, în al doilea rând, unele alegații nu erau suficient de precise pentru a-i permite să le conteste în mod util, în al treilea rând, unele alegații erau atât de vechi sau atât de vagi încât nu prezentau nicio legătură rațională cu criteriile pertinente și, în al patrulea rând, unele alegații erau contrazise de elementele dezincriminatoare.

124 În apărare, Comisia, susținută de Regatul Unit, a arătat că motivele includerii în lista în litigiu comunicate reclamantului erau suficient de precise, detaliate, specifice și concrete, în sensul jurisprudenței (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 116, 130 și 142-149), și că îndeplineau cerința de motivare (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 102 și 116).

125 Pe de altă parte, Comisia s-a referit la anumite principii enunțate de Curte în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 117 și 119-122), cu privire la procesul de control jurisdicțional al legalității deciziilor de includere sau de menținere, după reexaminare, a numelui unei persoane pe lista în litigiu, în special în ceea ce privește verificarea de către instanța Uniunii a alegațiilor factuale cuprinse în expunerea de motive care sprijină astfel de decizii.

126 Comisia a arătat în continuare că, în interesul unei bune administrări a justiției și ținând seama de acțiunea formulată de reclamant, „[ea] deci[sese] să nu se limiteze la apărarea deciziei atacate [numai] pe baza elementelor procedurii administrative, ci să se adreseze, în spiritul de cooperare utilă prevăzut la articolul 220 alineatul (1) TFUE, Comitetului pentru sancțiuni […] precum și, conform principiului cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE, autorităților din Regatul Unit, în calitatea acestuia de membru al ONU care a propus includerea numelui reclamantului în lista” Comitetului pentru sancțiuni.

127 Ca o consecință a acestor contacte, Comisia a prezentat, pe de o parte, în anexa B.4 la memoriul în apărare, o scrisoare care îi fusese adresată de Comitetul pentru sancțiuni la 20 ianuarie 2014, pentru a o informa că, în cadrul reexaminării sale anuale a includerilor în lista sa, acest comitet reexaminase includerea numelui reclamantului și stabilise că aceasta era în continuare necesară.

128 Comisia a prezentat, pe de altă parte, în anexa B.5 la memoriul în apărare, un ansamblu de informații și de elemente de probă detaliate pe care i le-au transmis autoritățile din Regatul Unit și pe care a decis, în strânsă coordonare cu aceste autorități, să le predea Tribunalului pentru ca acesta să se poată asigura că decizia atacată a fost adoptată cu siguranță pe o bază factuală suficient de solidă, cel puțin în ceea ce privește unele dintre motivele includerii în lista în litigiu (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 130). Potrivit Regatului Unit, aceste elemente cuprind documente invocate în sprijinul propunerii sale făcute Comitetului pentru sancțiuni de a include și de a menține numele reclamantului pe lista comitetului menționat.

129 Acest ansamblu constă într-o declarație scrisă oficială („first statement”, denumită în continuare „declarația oficială”), întocmită în scopul prezentei proceduri la data de 18 martie 2014, semnată olograf de șeful departamentului de luptă împotriva terorismului al FCO, precum și într-un anumit număr de documente destinate să servească drept probe. După cum reiese din cuprinsul punctelor 12-14 din declarația oficială, aceasta este întemeiată pe un aviz și pe o evaluare ale Security Service (serviciul de securitate), care este serviciul de informații și de securitate internă al Regatului Unit, care are sarcina de a proteja securitatea națională (denumit în continuare „Security Service”).

130 În memoriul în replică, reclamantul se opune invocării și luării în considerare de către Tribunal a alegațiilor, a precizărilor și a elementelor de probă noi prezentate în anexa B.5 la memoriul în apărare, care nu fuseseră invocate anterior adoptării deciziei atacate și nici nu fuseseră luate în considerare cu ocazia adoptării acesteia. El susține că, potrivit principiilor enunțate de Curte în Hotărârea din

3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), și în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 115), toate aceste elemente suplimentare ar fi trebuit să fie cerute de Comisie Comitetului pentru sancțiuni sau statului membru în cauză și să îi fie comunicate „de la început” pentru a i se respecta dreptul la apărare și dreptul de acces la o instanță judecătorească. În opinia sa, divulgarea exhaustivă a acestor elemente nu depinde de introducerea unei proceduri jurisdicționale, ci trebuie în orice caz să o precede, astfel încât să se garanteze exercitarea dreptului la apărare.

131 Reclamantul susține, pe de altă parte, că, în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), Curtea a precizat în mod clar că trebuia să îi fie comunicate toate elementele confidențiale invocate și că ea însăși ar fi decis ulterior ce trebuia să i se comunice persoanei interesate, conform principiilor enunțate în Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ (C-300/11, EU:C:2013:36). În speță, Regatul Unit ar încerca să eludeze toate garanțiile judiciare ale Tribunalului, solicitându-i acestuia să se sprijine pe propria convingere că informațiile furnizate sunt conforme criteriilor enunțate în hotărârea menționată. Argumentul potrivit căruia orice stat care propune o desemnare Comitetului pentru sancțiuni ar trebui ulterior să decidă ce informații pot fi furnizate Tribunalului ar fi fundamental greșit.

132 În ceea ce privește, în special, elementele găsite la domiciliul său cu ocazia unei percheziții, reclamantul amintește că a fost achitat la sfârșitul procesului penal inițiat împotriva sa în raport cu aceste elemente. El susține că, dacă ar fi știut că Comisia înțelege să rețină elementele respective în sarcina sa, ar fi putut de asemenea să încerce să răspundă la ele. Obținerea transcrierilor sau a altor documente ale procesului în discuție ar necesita timp și eforturi considerabile, în timp ce guvernul Regatului Unit deține transcrierile și elementele dezincriminatoare pe baza cărora juriul l-a achitat pe reclamant. Ar fi inechitabil, în aceste împrejurări, să se aștepte din partea reclamantului să prezinte elementele dezincriminatoare cu prețul unor costuri și al unor eforturi ridicate. Reclamantul susține că acest exemplu demonstrează nevoia de a se divulga Tribunalului, la cererea Comisiei, elementele dezincriminatoare aflate în posesia Regatului Unit.

133 Reclamantul mai susține că Tribunalul nu ar trebui să se sprijine pe constatări nefavorabile pentru el, efectuate în cadrul unor proceduri judiciare în Regatul Unit, la care nu era parte și în raport cu care nu a putut, așadar, să se apere. În ceea ce privește împrejurarea, invocată de Regatul Unit, potrivit căreia aceste proceduri judiciare s-au desfășurat în conformitate cu articolul 6 din CEDO și cu articolul 47 din cartă, reclamantul răspunde că, deși acest lucru este adevărat în ceea ce privește indivizii în cauză, nu este adevărat în privința sa, întrucât el nici măcar nu a fost parte în acele proceduri.

134 În sfârșit, în măsura în care Regatul Unit se referă la proceduri judiciare la care ar fi luat el însuși parte, în special împotriva condițiilor impuse de HM Treasury (Ministerul Finanțelor din Regatul Unit) și împotriva deciziei FCO de a nu solicita retragerea numelui său de pe lista Comitetului pentru sancțiuni, reclamantul susține că acele proceduri nu sunt echivalente cu prezenta procedură și urmăresc o soluție diferită.

135 În această privință și după cum a subliniat Curtea la punctul 136 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei în cauză, mai ales a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă, presupune ca, în caz de contestare în justiție, instanța Uniunii să controleze în special dacă motivele invocate în expunerea de motive furnizată de Comitetul pentru sancțiuni sunt suficient de precise și de concrete, precum și, dacă este cazul, dacă materialitatea faptelor care corespund motivului vizat a fost dovedită în lumina elementelor care au fost comunicate.

136 În speță, conform cerințelor stabilite de jurisprudență, indicațiile cuprinse în expunerea de motive și în prima și în a doua completare ale motivelor identifică, cel puțin, unele dintre motivele individuale, specifice și concrete pentru care autoritățile competente consideră că reclamantul trebuie să facă obiectul unor măsuri restrictive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 140).

137 În special, motivele și, mai ales, prima și a doua completare ale motivelor comunicate reclamantului nu constau numai în simple afirmații generale, ci conțin de asemenea numeroase detalii și indicații precise cu privire atât la identitatea persoanelor în cauză, cât și la momentul, la locul, la contextul și la celelalte împrejurări ale faptelor avute în vedere.

138 În ceea ce privește aspectul dacă materialitatea faptelor care corespund acestor motive poate fi considerată dovedită în lumina elementelor care au fost comunicate, în sensul punctului 136 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), acesta presupune să se verifice dacă faptele respective sunt „suficient întemeiate” pentru a permite să se considere că decizia atacată se sprijină pe o „bază factuală suficient de solidă” (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 119), dat fiind că motivele unei includeri în lista în litigiu se pot întemeia pe „supoziții de implicare în activități teroriste, fără a se aduce atingere verificării temeiniciei acestor supoziții” (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 149).

139 În speță, este adevărat că, la data adoptării deciziei atacate, nu fusese prezentată nicio informație sau element de probă în susținerea motivelor reținute prin aceasta împotriva reclamantului.

140 În ceea ce privește noile informații și elemente de probă prezentate în anexa B.5 la memoriul în apărare, precum și anexele aferente acestora, Comisia răspunde în mod întemeiat la argumentația reclamantului, rezumată la punctul 130 de mai sus, că el confundă două chestiuni diferite, și anume, pe de o parte, cerința procedurală a unei expuneri de motive suficient de specifice și a comunicării sale persoanei interesate în cursul procedurii administrative (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 111-116) și, pe de altă parte, verificarea de către instanța Uniunii a faptului că expunerea de motive se întemeiază pe o bază factuală solidă, după ce a solicitat, dacă este cazul, autorității competente a Uniunii să prezinte informațiile sau elementele de probă, confidențiale sau neconfidențiale, relevante pentru efectuarea unei asemenea examinări (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 117-120). Elementele noi prezentate în anexa B.5 la memoriul în apărare sunt anume destinate să servească acestui scop, iar luarea lor în considerare în cadrul controlului de legalitate pe care trebuie să îl efectueze Tribunalul este conformă principiilor enunțate de Curte în Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518).

141 În ceea ce privește argumentul reclamantului potrivit căruia Comisia nu se poate sprijini pe informații sau pe elemente de probă noi, la care nu a avut posibilitatea de a răspunde, este suficient să se arate că reclamantul a avut posibilitatea de a răspunde la aceste informații sau elemente noi în memoriul în replică, precum și în ședință.

142 În ceea ce privește argumentul reclamantului, rezumat la punctul 131 de mai sus, potrivit căruia instanței Uniunii i-ar reveni obligația de a solicita ansamblul elementelor confidențiale invocate și de a decide ea însăși ce trebuie să se comunice persoanei interesate, acesta reiese dintr-o interpretare vădit eronată a Hotărârii din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518). Astfel, la punctul 122 din hotărârea menționată, Curtea a precizat că nu era necesar ca autoritatea competentă a Uniunii să îi prezinte instanței Uniunii toate informațiile și elementele de probă inerente motivelor invocate în expunerea de motive furnizată de Comitetul pentru sancțiuni, dat fiind că, dacă autoritatea competentă a Uniunii se află în imposibilitatea de a da curs cererii instanței Uniunii (spre exemplu, din cauză că statul care a făcut desemnarea sau Comitetul pentru sancțiuni refuză să îi comunice informațiile și elementele de probă în discuție), atunci aceasta din urmă are

obligația de a se baza numai pe elementele care i-au fost comunicate, cu consecințele prevăzute la punctul 123 din această hotărâre. În ceea ce privește considerațiile consacrate de Curte, la punctul 125 și următoarele din hotărârea menționată, aplicării de către instanța Uniunii a unor tehnici speciale de examinare a elementelor confidențiale, acestea pleacă de la premisa, evocată la punctul 124 din această hotărâre, că astfel de elemente i-au fost comunicate în mod voluntar în prealabil de autoritatea competentă a Uniunii, însoțite de o cerere de aplicare a regimului de confidențialitate în privința persoanei interesate. De altfel, chiar într-o asemenea eventualitate, Curtea a precizat, la punctul 127 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), făcând trimitere la punctul 63 din Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ (C-300/11, EU:C:2013:363), că, dacă această autoritate se opune comunicării totale sau parțiale a informațiilor sau a elementelor comunicate instanței Uniunii sub acoperirea unei cereri de aplicare a regimului de confidențialitate față de persoana interesată, instanța menționată va proceda atunci la examinarea legalității actului atacat numai pe baza elementelor care au fost comunicate.

143 În ceea ce privește argumentul reclamantului referitor la elementele găsite la domiciliul său cu ocazia unei percheziții (a se vedea punctul 132 de mai sus), acesta nu este necesar să fie reținut, întrucât elementele respective sunt luate în considerare în declarația oficială prin intermediul constatărilor făcute în mod suveran de High Court pe baza lor. În măsura în care reclamantul amintește că a fost achitat la finalul procesului penal inițiat împotriva sa, în raport cu aceste elemente, este suficient să se amintească, prin trimitere la aprecierea celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, că nivelul de probațiune aplicabil în speță nu este cel al probațiunii penale.

144 În ceea ce privește argumentul reclamantului, rezumat la punctul 133 de mai sus, potrivit căruia Tribunalul nu ar trebui să țină seama de constatările făcute de instanțele din Regatul Unit în proceduri în care el nu era parte, Comisia evidențiază în mod întemeiat că, întrucât constatările în discuție contribuie la demonstrarea existenței unor motive rezonabile pentru a suspecta sau chiar pentru a crede că reclamantul are legături cu Al-Qaida și, astfel, la susținerea alegațiilor care figurează în expunerea de motive, aceste constatări sunt pertinente și pot fi luate în considerare de Tribunal. Tot în mod întemeiat, Comisia arată că Tribunalul poate recunoaște o importanță specială acestor constatări, dat fiind că ele au fost făcute de o instanță națională competentă, în cadrul unor proceduri judiciare desfășurate în conformitate cu articolul 6 din CEDO și cu articolul 47 din cartă.

145 În sfârșit, în ceea ce privește procedurile judiciare din Regatul Unit, invocate de Regatul Unit, la care era parte reclamantul, este lipsit de orice relevanță că aceste proceduri nu ar fi echivalente prezentei proceduri și că ar fi urmărit o soluție diferită, din moment ce ele conțin elemente de natură să susțină alegațiile reținute împotriva reclamantului în expunerea de motive a Comitetului pentru sancțiuni.

146 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că Tribunalul poate avea în vedere toate informațiile și elementele de probă noi atașate în anexa B.5 la memoriul în apărare.

[omissis]

177 În urma acestei priviri de ansamblu asupra declarației oficiale și după ce a trecut în revistă cu atenție toate informațiile și elementele de probă atașate ca anexe la aceasta, Tribunalul apreciază că este convins că cel puțin unele dintre motivele cuprinse în expunerea de motive și în prima și în a doua completare ale motivelor, astfel cum acestea au fost comunicate de Comitetul pentru sancțiuni, sunt suficient susținute de informațiile și de elementele de probă menționate pentru a fi considerate întemeiate pe o bază factuală deosebit de solidă și rezistente la unele vagi tentative de combatere din partea reclamantului.

178 Trebuie să se țină seama de asemenea de existența altor căi de drept de care dispunea reclamantul, dar pe care acesta a ales să nu le exercite.

179 Pe de o parte, Regatul Unit a subliniat că, de la includerea inițială a numelui său în lista Comitetului pentru sancțiuni, reclamantul nu încercase niciodată să contacteze biroul mediatorului numit de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite în conformitate cu Rezoluția sa 1904 (2009) pentru a obține din partea acestuia lansarea unei investigații aprofundate de natură să conducă la radierea numelui său de pe lista Comitetului pentru sancțiuni, chiar dacă Rezoluția 2161 (2014) a Consiliului de Securitate (alineatul 48) invită statele să „încurajeze persoanele și entitățile care analizează contestarea sau au inițiat deja procesul de contestare a prezenței lor pe [lista Comitetului pentru sancțiuni] prin intermediul instanțelor naționale și regionale să solicite eliminarea de pe [lista menționată] prin intermediul transmiterii de petiții privind eliminarea de pe listă către biroul mediatorului”. Nu există niciun motiv rațional pentru o asemenea abținere, cu atât mai mult cu cât reclamantul pretinde că dispune de argumente în favoarea radierii numelui său de pe lista Comitetului pentru sancțiuni.

180 Pe de altă parte, după ce a introdus o acțiune în fața High Court la 28 ianuarie 2013 împotriva deciziei FCO din 1 noiembrie 2012 de a nu depune în numele său o cerere de radiere a includerii numelui său în lista Comitetului pentru sancțiuni, reclamantul a renunțat la această acțiune printr-o declarație de consimțământ (consent order) la 17 octombrie 2013 (anexa 4 la declarația oficială), după ce High Court acceptase ca FCO să recurgă, pentru a justifica această decizie, la elemente de probă confidențiale, accesibile numai instanței, iar nu și reclamantului.

181 Fără ca această strategie judiciară să îi poată fi imputată ca atare reclamantului, nici ea nu contribuie la o eventuală înlăturare a suspiciunilor care planează asupra sa în mod legitim, având în vedere informațiile și elementele de probă examinate mai sus.

182 Ținând seama de cele care precedă, este necesar să se considere că cel puțin unele dintre motivele menționate în expunerea de motive și în prima și în a doua completare ale motivelor sunt suficient de precise și de concrete, că sunt întemeiate și că reprezintă prin ele însele un temei suficient pentru susținerea deciziei atacate (Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 130).

183 Rezultă că cel puțin unele dintre alegațiile formulate împotriva reclamantului în expunerea de motive și în prima și în a doua completare ale motivelor erau de natură să justifice adoptarea, la nivelul Uniunii, a unor măsuri restrictive împotriva acestuia.

184 În consecință, al patrulea motiv trebuie să fie respins ca nefondat.

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității

185 Reclamantul susține că decizia atacată este afectată de nelegalitate prin faptul că Comisia nu a efectuat un exercițiu de proporționalitate în care să evalueze comparativ drepturile sale fundamentale și riscul real pe care se presupune că îl reprezintă el în acest moment.

186 Comisia, susținută de Consiliu, contestă această argumentație și face trimitere la punctele 360-363 din Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461).

187 Astfel, din Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461), reiese că, din perspectiva unui obiectiv de interes general atât de fundamental pentru comunitatea internațională precum lupta prin toate mijloacele, potrivit Cartei Națiunilor Unite, împotriva amenințărilor la adresa păcii și securității internaționale pe care le presupun actele de terorism, înghețarea fondurilor, a activelor financiare și a altor resurse economice ale persoanelor identificate de Consiliul de Securitate sau de Comitetul pentru sancțiuni ca fiind asociate lui Osama ben Laden, rețelei Al-Qaida și talibanilor nu pot, în sine, să fie considerate inadecvate sau disproporționate (a se vedea Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I, C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461, punctul 363 și

jurisprudența citată; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctele 120-130). Cu toate acestea, trebuie să se garanteze că, la adoptarea acestor măsuri, drepturile procedurale ale persoanelor interesate și în special dreptul lor la apărare au fost respectate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi I, C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461, punctele 367-370). Or, în speță, din examinarea celorlalte motive ale acțiunii reiese că drepturile procedurale ale reclamantului au fost respectate întocmai în cursul procesului de reexaminare a motivelor includerii numelui său în lista în litigiu.

188 În măsura în care reclamantul îi impută Comisiei că nu a evaluat comparativ ea însăși restricțiile care îl au ca obiect împreună cu drepturile sale fundamentale și riscul pe care se presupune că îl reprezintă, este suficient să se constate că o astfel de evaluare comparativă nici nu este prevăzută de reglementarea aplicabilă, nici nu este avută în vedere de jurisprudență. Dimpotrivă, Curtea a considerat, la punctul 107 din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), că, în cazul în care, în cadrul unor rezoluții relevante ale Consiliului de Securitate, Comitetul pentru sancțiuni a decis includerea numelui unei persoane pe lista consolidată, autoritatea competentă a Uniunii trebuie, pentru a da curs acestei decizii în numele statelor membre, să ia decizia includerii numelui acesteia sau să mențină această includere pe lista în litigiu în temeiul expunerii de motive furnizate de comitetul menționat. În acest context, singurele obligații care îi revin autorității competente a Uniunii sunt cele identificate de Curte la punctele 111 și 112 (respectarea dreptului la apărare), 114 (examinarea cu atenție și cu imparțialitate a temeiniciei motivelor invocate) și 116 (motivare care identifică considerațiile individuale, specifice și concrete pentru care autoritățile competente apreciază că persoana vizată trebuie să facă obiectul unor măsuri restrictive) din Hotărârea din 18 iulie 2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518). Or, în speță, reiese și din examinarea celorlalte motive ale acțiunii că aceste obligații au fost respectate întocmai în cursul procesului de reexaminare a motivelor includerii numelui reclamantului în lista în litigiu.

189 În ceea ce privește proporționalitatea deciziei atacate în raport cu timpul scurs de la includerea numelui reclamantului în lista în litigiu, este adevărat că fondurile reclamantului erau înghețate de puțin mai mult de șase ani la data adoptării deciziei menționate, singura care face obiectul controlului jurisdicțional efectuat de Tribunal în cadrul prezentei acțiuni.

190 Totuși, după cum s-a arătat mai sus, menținerea după reexaminare a includerii numelui reclamantului în lista Comitetului pentru sancțiuni și, prin urmare, în lista în litigiu nu se întemeiază doar pe expunerea de motive inițială a comitetului menționat, ci și pe diverse evaluări mai recente ale pericolului pentru securitatea națională și internațională pe care continua să îl reprezinte reclamantul, efectuate atât de organele ONU, cât și de autoritățile și de instanțele judecătorești competente ale Regatului Unit. Astfel, în special, la data adoptării deciziei atacate, trecuse mai puțin de un an și jumătate de la data la care High Court considerase validă evaluarea Security Service potrivit căreia reclamantul este în continuare un extremist islamist de prim-plan stabilit în Regatul Unit care are legături cu un număr semnificativ de indivizi extremiști (a se vedea punctul 175 de mai sus).

191 În plus, după cum s-a arătat deja la punctul 181 de mai sus, Tribunalul consideră că, prin faptul că s-a abținut de la a face vreun demers pe lângă mediatorul Organizației Națiunilor Unite (a se vedea punctul 179 de mai sus) și că a renunțat să își continue acțiunea în fața High Court (a se vedea punctul 180 de mai sus), reclamantul adoptă o conduită care nu contribuie la o eventuală înlăturare a suspiciunilor care planează asupra sa în mod legitim, având în vedere informațiile și elementele de probă examinate mai sus.

192 Pe de altă parte, reclamantul nu a prezentat nicio informație sau element de probă concret de natură să demonstreze că el nu mai reprezintă o amenințare pentru securitatea națională și internațională.

193 În aceste condiții, decizia atacată nu poate fi considerată disproporționată în raport cu timpul scurs de la includerea numelui reclamantului în lista în litigiu.

194 Prin urmare, al cincilea motiv invocat și acțiunea în întregime trebuie respinse ca nefondate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

195 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Comisie, conform concluziilor acesteia.

196 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre și instituțiile care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia)

declară și hotărăște:

1) **Respinge acțiunea ca inadmisibilă în măsura în care urmărește anularea Regulamentului (CE) nr. 14/2007 al Comisiei din 10 ianuarie 2007 de modificare pentru a 74-a oară a Regulamentului (CE) nr. 881/2002 al Consiliului de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 467/2001 al Consiliului în ceea ce îl privește pe reclamant.**

2) **Respinge în rest acțiunea ca nefondată.**

3) **Îl obligă pe domnul Al-Ghabra să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Comisia Europeană.**

4) **Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Consiliul Uniunii Europene suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Papasavvas Bieliūnas Forrester

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, 13 decembrie 2016.

Semnături